

Barbara Przychodzeń

Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego w województwie pomorskim w 2012 roku

W 2012 roku po raz pierwszy został przeprowadzony egzamin gimnazjalny według nowych zasad. Zmiany dotyczyły formuły egzaminu, wymagań egzaminacyjnych, przebiegu egzaminu oraz sposobu oceniania i przedstawiania wyników egzaminu.

W każdej z dotychczasowych części wyróżniono dwa zakresy albo dwa poziomy. W części: humanistycznej – egzamin z zakresu języka polskiego i z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie, w części matematyczno-przyrodniczej – egzamin z zakresu matematyki i z zakresu przedmiotów przyrodniczych (biologii, chemii, fizyki, geografii), w części dotyczącej języka obcego nowożytnego – egzamin na poziomie podstawowym i rozszerzonym.

1. Populacja zdających

Do egzaminu gimnazjalnego w województwie pomorskim w 2012 roku przystąpiło 23 570 uczniów. W porównaniu do 2011 roku populacja zdających egzamin zmalała o 852 uczniów.

W porównaniu do lat 2009-2011 nie zmienił się odsetek uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w grupach szkół zakwalifikowanych do poszczególnych warstw administracyjnych. Najwięcej uczniów (około 83%) spośród przystępujących do egzaminu gimnazjalnego wybrało w trzeciej części język angielski.

2. Wyniki średnie

2.1. Część humanistyczna

Statystyczny zdający z województwa pomorskiego uzyskał wynik niższy od swojego rówieśnika w kraju – o 3 punkty procentowe na egzaminie z zakresu języka polskiego i o 2 punkty procentowe na egzaminie z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie. W każdej z wyróżnionych ze względu na lokalizację grup szkół wyniki z części humanistycznej są niższe niż w kraju z wyjątkiem wyników zdających z szkół wielkomiejskich, którzy z egzaminu z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie uzyskali wynik porównywalny z wynikiem zdających w kraju (tabela 7.).

Tabela 7. Różnice między wynikami zdających egzamin gimnazjalny w 2012 roku w danej grupie szkół w województwie pomorskim i w kraju (w punktach procentowych) – część humanistyczna

Zakres	Zdający ze szkół				Ogół zdających
	wiejskich	w miastach do 20 tys.	w miastach od 20 tys. do 100 tys.	w miastach ponad 100 tys.	
Język polski	-5	-2	-2	-2	-3
Historia i WOS	-3	-2	-1	0	-2

Najwyższy wynik w kraju z zakresu języka polskiego uzyskali zdający z województwa małopolskiego (o 4 punkty procentowe wyższy niż średni wynik w kraju), a najniższy – zdający z województw: pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego (o 3 punkty procentowe niższy niż średni wynik w kraju)¹.

Najwyższy wynik w kraju z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie uzyskali zdający z województw: małopolskiego i mazowieckiego (o 2 punkty procentowe wyższy niż średni wynik w kraju), a najniższy zdający z województwa warmińsko-mazurskiego (o 3 punkty procentowe niższy niż średni wyniku w kraju).

¹ źródło: *Osiągnięcia gimnazjalistów w 2012 roku*, Centralna Komisja Egzaminacyjna (www.cke.edu.pl)

W województwie pomorskim zauważa się większe niż w kraju różnice między wynikami gimnazjalistów ze szkół wiejskich a wynikami gimnazjalistów ze szkół wielkomijskich w części humanistycznej (tabela 8.).

Tabela 8. Różnica między wynikami zdających część humanistyczną egzaminu gimnazjalnego w 2012 roku ze szkół wiejskich a wynikami zdających z miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy w województwie pomorskim i w kraju (w punktach procentowych)

Zakres	Województwo pomorskie			Kraj		
	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku
	wiejskich	w miastach ponad 100 tys.		wiejskich	w miastach ponad 100 tys.	
Język polski	59%	66%	7	64%	68%	4
Historia i WOS	56%	64%	8	59%	64%	5

Analizując uzyskane przez zdających ze szkół zlokalizowanych w poszczególnych powiatach województwa pomorskiego wyniki średnie za rozwiązanie wszystkich zadań z zakresu języka polskiego, dostrzega się znaczny rozrzut tych wyników – 11 punktów procentowych. Najniższy średni wynik mieli uczniowie ze szkół zlokalizowanych w powiecie starogardzkim (57% punktów), a najwyższy – uczniowie ze szkół zlokalizowanych w Gdyni (68% punktów)².

Średnie wyniki procentowe egzaminu z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie uzyskane przez zdających ze szkół zlokalizowanych w poszczególnych powiatach zawarte są w przedziale od 55% punktów (powiat tczewski) do 65% punktów (Gdynia) – różnica między nimi wynosi 10 punktów procentowych.

2.2. Część matematyczno-przyrodnicza

Statystyczny zdający z województwa pomorskiego uzyskał z zakresu matematyki wynik porównywalny z wynikiem swojego rówieśnika w kraju, a z zakresu przedmiotów przyrodniczych wynik o 1 punkt procentowy niższy. Zdający ze szkół wiejskich i z miast nieprzekraczających 20 tysięcy mieszkańców mieli wyniki niższe od wyników zdających w analogicznie zlokalizowanych szkołach w kraju. Zdający ze średnich miast uzyskali porównywalne wyniki ze zdającymi w kraju, a jedynie zdający egzamin z matematyki w szkołach wielkomijskich uzyskali wynik wyższy od wyniku zdających w tej samej grupie szkół w kraju (tabela 9.).

Tabela 9. Różnice między wynikami zdających egzamin gimnazjalny w 2012 roku w danej grupie szkół w województwie pomorskim i w kraju (w punktach procentowych) – część matematyczno-przyrodnicza

Zakres	Zdający ze szkół				Ogół zdających
	wiejskich	w miastach do 20 tys.	w miastach od 20 tys. do 100 tys.	w miastach ponad 100 tys.	
Matematyka	-2	-1	0	1	0
Przedmioty przyrodnicze	-3	-1	0	0	-1

Z egzaminu z zakresu matematyki najwyższy wynik w kraju uzyskali zdający z województw: małopolskiego i mazowieckiego (o 3 punkty procentowe wyższy niż średni wynik w kraju), a najniższy – zdający z województwa zachodniopomorskiego (o 2 punkty procentowe niższy niż średni wynik w kraju).

Z egzaminu z zakresu przedmiotów przyrodniczych najwyższy wynik w kraju uzyskali zdający z województwa mazowieckiego (o 2 punkty procentowe wyższy niż średni wynik

² źródło: Sprawozdanie ze egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w kwietniu 2012 roku w gimnazjach na terenie województwa pomorskiego, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (www.oke.gda.pl)

w kraju), a najniższy – zdający z województwa warmińsko-mazurskiego (o 2 punkty procentowe niższy niż średni wyniku w kraju).

W województwie pomorskim zauważa się większe niż w kraju różnice między wynikami gimnazjalistów ze szkół wiejskich a wynikami gimnazjalistów ze szkół wielkomiejskich w części matematyczno-przyrodniczej (tabela 10.).

Tabela 10. Różnica między wynikami zdających część matematyczno-przyrodniczą egzaminu gimnazjalnego w 2012 roku ze szkół wiejskich a wynikami zdających z miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy w województwie pomorskim i w kraju (w punktach procentowych)

Zakres	Województwo pomorskie			Kraj		
	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku
	wiejskich	w miastach ponad 100 tys.		wiejskich	w miastach ponad 100 tys.	
Matematyka	43%	53%	10	45%	52%	7
Przedmioty przyrodnicze	46%	53%	7	49%	53%	4

Analizując uzyskane przez zdających ze szkół zlokalizowanych w poszczególnych powiatach województwa pomorskiego wyniki średnie za rozwiązanie wszystkich zadań z zakresu matematyki, dostrzega się znaczny rozrzut tych wyników – 17 punktów procentowych. Najniższy średni wynik mieli uczniowie ze szkół zlokalizowanych w powiecie sztumskim (39% punktów), a najwyższy – uczniowie ze szkół zlokalizowanych w Gdyni (54% punktów).

Średnie wyniki procentowe uzyskane z egzaminu z zakresu przedmiotów przyrodniczych przez zdających ze szkół zlokalizowanych w powiatach województwa pomorskiego zawarte są w przedziale od 45% punktów (powiat nowodworski) do 54% punktów (Sopot) – różnica między nimi wynosi 9 punktów procentowych.

2.3. Egzamin z języka angielskiego

Statystyczny zdający egzamin z języka angielskiego w województwie pomorskim uzyskał na poziomie podstawowym wynik niższy od wyniku swojego rówieśnika w kraju o 1 punkt procentowy, a na poziomie rozszerzonym – wynik porównywalny. Zdający ze szkół wiejskich i z małych miast na obu poziomach egzaminu uzyskali wyniki niższe w porównaniu do wyników zdających w tych samych grupach szkół w kraju. Gimnazjaliści ze szkół wielkomiejskich mieli wyniki wyższe niż średnie wyniki krajowe na obu poziomach egzaminu (tabela 11.).

Tabela 11. Różnice między wynikami zdających egzamin gimnazjalny w 2012 roku w danej grupie szkół w województwie pomorskim i w kraju (w punktach procentowych) – język angielski

Poziom	Zdający ze szkół				Ogół zdających
	wiejskich	w miastach do 20 tys.	w miastach od 20 tys. do 100 tys.	w miastach ponad 100 tys.	
Podstawowy	-4	-1	-1	1	-1
Rozszerzony	-4	-1	1	2	0

Z egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym najwyższy wynik w kraju uzyskali zdający z województwa mazowieckiego (o 3 punkty procentowe wyższy niż średni wynik w kraju), a najniższy – zdający z województwa warmińsko-mazurskiego (o 4 punkty procentowe niższy niż średni wynik w kraju).

Na poziomie rozszerzonym najwyższy wynik w kraju uzyskali zdający z województw: lubuskiego i dolnośląskiego (o 3 punkty procentowe wyższy niż średni wynik w kraju),

a najniższy – zdający z województwa świętokrzyskiego (o 4 punkty procentowe niższy niż średni wynik w kraju).

W województwie pomorskim zauważa się mniejsze niż w kraju różnice między wynikami gimnazjalistów ze szkół wiejskich a wynikami gimnazjalistów ze szkół wielkomiejskich z egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym. Na poziomie rozszerzonym różnice w wynikach są większe (tabela 12.).

Tabela 12. Różnica między wynikami zdających egzamin gimnazjalny z języka angielskiego w 2012 roku ze szkół wiejskich a wynikami zdających z miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy w województwie pomorskim i w kraju (w punktach procentowych)

Poziom	Województwo pomorskie			Kraj		
	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku
	wiejskich	w miastach ponad 100 tys.		wiejskich	w miastach ponad 100 tys.	
Podstawowy	54%	71%	7	58%	70%	12
Rozszerzony	35%	56%	21	39%	54%	15

Średnie wyniki uzyskane z tego egzaminu na poziomie podstawowym przez zdających ze szkół zlokalizowanych w poszczególnych powiatach województwa pomorskiego zawarte są w przedziale od 52% punktów (powiat sztumski) do 77% punktów (Sopot) – różnica między mini wynosi ponad 25 punktów procentowych. Jeszcze większy rozstęp wyników wystąpił na poziomie rozszerzonym – ponad 26 punktów procentowych (powiat sztumski – 34% punktów i Gdynia – 60%).

Podsumowanie

Zaobserwowane w tym artykule tendencje wyników należy obserwować w kolejnych latach, ponieważ pierwszy rok egzaminu gimnazjalnego przeprowadzanego według nowych zasad nie uprawnia do wyciągnięcia wniosków.